

ion/View/۶۲۷۲۹/%D۸%AA%D۸%B۵%D۸%B۱%D۹%۸۱-
%D۸%A۸%DB%۸C-
%D۸%AY%D۸%AC%D۸%AY%D۸%B۲%D۹%۸۷-
%D۹%۸۸-
%D۸%AY%D۹%۸۶%D۹%۸۱%D۸%AY%D۹%۸۲-
%D۸%A۸%D۸%AY-
%D۸%AY%D۹%۸۵%D۹%۸۸%D۸%AY%D۹%۸۴-
%D۸%AF%DB%۸C%DA%AF%D۸%B۱%D۸%AY%D۹%۸۶

پرسش (fa/Question/List/) / احکام

(fa/Question/List/۴/?CategoryItemID=۳۵۵/) / معاملات

(fa/Question/List/۴/?CategoryItemID=۴۰۴/) / حقوق مالی

(fa/Question/List/۴/?CategoryItemID=۴۷۵/)

تصرف بی اجازه و انفاق با اموال دیگران

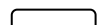
31

تاریخ انتشار : ۱۳۸۸/۱۲/۸

بازدید : ۱۸۵۱۹

منبع: پایگاه حوزه، شماره ۱۴۶۵۳

مدتی است که این سوال ذهنم را به خود مشغول کرده است که آیا استفاده بی اجازه از اموال دیگران از نظر شرعی درست است یا خیر؟ آیا با دزدیدن اموال دیگران و صرف آنها در انجام کارهای خیر و خدا پسندانه می شود گفت که خداوند نه تنها از دزدی ما چشم پوشی کرده بلکه ما را در زمره بنده های خوب خود قرار می دهد!!! من منتظر جواب شما هستم. با تشکر

استفاده بی اجازه از اموال دیگران درست نمی باشد. شما در نظر بگیرید اگر کسی بدون اجازه شما به امواتان دست بزند و در آن تصرف نماید چه حالی پیدا می کنید؟ دیگران نیز نسبت به اموال خود حساس هستند و حقشان است که حساس باشند.

در قرآن کریم آمده است:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ إِلَّا أَنْ تَكُونَ تِجَارَةً عَنْ تَرَاضٍ مِنْكُمْ وَلَا تَقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا [۱]

خداوند متعال در این آیه مبارکه، حدود تصرف در اموال و کالا را بیان نموده و توضیح میدهد که هر گونه تصرف در مال دیگران بدون حق و بدون مجوز ممنوع است زیرا اموال و کالا، مورد نیاز مردم بوده و انتظام زندگی بر آنها استوار است؛ در صورتی که بعضی از مردم از راه خوردن حرام در صدد زیاد کردن سرمایه بر میآیند و حال آنکه مصلحت همه آنان یکی است و هر که مال برادرش را به باطل خورد همچون آن است که مال خود یا مال همه مؤمنان را که خود یکی از ایشان است خورده باشد و همچنین اگر کسی را بکشد مثل آن است که خودش یا همه مؤمنان را که خود یکی از ایشان است کشته باشد و این تعبیر بخاطر برانگیختن حس برادری مؤمن در برابر مال و جان برادران مؤمن اوست؛ تا زشتی خوردن مال و ریختن خون دیگران هر چه بیشتر و بهتر آشکار گردد. مگر اینکه تصرف شما در اموال دیگران از راه داد و ستدی باشد که به رضایت طرفین صورت بگیرد. چنانکه آیه شریفه میفرماید:

ای مردمی که به خدا ایمان آوردهاید از طمعکاران در مال غیر نباشید و اموال یکدیگر را بین خود به باطل و ناحق نخورید و به مال دیگری بدون مجوز شرعی و قانونی تجاوز نکنید بلکه بوسیله کسب معیشت و تجارت و با

رضایت یکدیگر صرف نمائید [۲]

همچنین با توجه به مطالب فوق معلوم می شود که انفاق کردن باید با اموال خود باشد نه اموال دیگران و بدون رضایتشان، همانگونه که خداوند در قرآن کریم می فرماید:

« يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَنْفِقُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا كَسَبْتُمْ وَ مِمَّا أَخْرَجْنَا لَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ وَ لَا تَيَمَّمُوا الْخَبِيثَ مِنْهُ تُنْفِقُونَ [۳]

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، از پاکیزه‌های آنچه به دست آورده‌اید، و آنچه از زمین برای شما بیرون آورده‌ایم، انفاق کنید، و برای انفاق کردن آهنگ چیزهای پلید و ناپاکیزه آن نکنید.»

باید برای انفاق، بهترین چیز خود را انتخاب کنید، خواه آن را به کوشش خود به دست آورده باشید، همچون پول و ساختمان و آنچه به دست خود ساخته‌اید، یا کوششی در آن نکرده باشید، همچون آنچه از کشاورزی و دامداری بهره شما شده باشد. مهم آن است که بهترین مال و دارایی خود را برای تقدیم کردن به خدا برگزینید و به هیچ وجه نظرتان به آن نباشد که قسمتهای بد و ناپاک و نامطلوب دارایی خود را انفاق کنید.

به این اندیشه بیفتید که اگر کار بر عکس میبود و شما فقیر میبودید و دیگران به شما انفاق میکردند، این چیزهای ناپاک و پلید را قبول میکردید؟ [۴]

از این آیه بر می آید که انسان با مالی که متعلق به خودش می باشد می تواند انفاق کند نه با مال دیگران که حقی در آن ندارد. و از مال خود بهترینش را انفاق کند نه اینکه بدترینش که دوست ندارد؛ انفاق نماید. شهید مطهری در کتاب داستان راستان جلد اول داستانی تحت عنوان شهرت عوام نقل می کند که خلاصه آن به شرح ذیل است:

در عصر امام صادق (ع) مردی به تقدس و تقوا شهرت یافته بود، اطوار عوام فریبانه او امام (ع) را متوجه کرد و روزی به تعقیب ایشان پرداخت تا اعمال او را از نزدیک ببیند امام (ع) ملاحظه فرمود که این مرد ۲ قرص نان و ۲ عدد انار دزدید و سپس آنها را صدقه داد امام (ع) خود را به او نشان داده و توضیح خواست. آن مرد گفت: من ۴ گناه و ۴۰ ثواب کرده ام و به آیه ۱۶۰ سوره انعام تمسک جست و چون ۴ از ۴۰ کم کنیم برای من ۳۶ ثواب خالص می ماند امام (ع) فرمود: **إِنَّمَا يَتَقَبَّلُ اللَّهُ مِنَ الْمُتَّقِينَ** شما چهار معصیت مرتکب شده ای که دزدی کرده ای و ۴ گناه دیگر، که بدون اذن صاحب اموال، آنها را صدقه داده ای و این مجموعاً ۸ گناه می شود؛ بدون

هیچ حسنه ای. و بعد از این گفتار، امام او را رها کرد و رفت و چشمان آن مرد خیره مانده بود. [۵] بله این است نتیجه تصرف بدون اجازه در مال دیگران موفق باشید.

دزدیدن مالی و صدقه دادن آن
[//www.hawzah.net/Hawzah/Questions/QuestionView.aspx?](http://www.hawzah.net/Hawzah/Questions/QuestionView.aspx?LanguageID=۱&QuestionID=۱۱۸۳۲&SearchText)
(دزدی=LanguageID=۱&QuestionID=۱۱۸۳۲&SearchText)

[۱] سوره النساء (۴): آیه ۲۹

[۲] . أنوار العرفان فی تفسیر القرآن، ج ۸، ص: ۲۱۰ و ص: ۲۱۱

[۳] . سوره مبارکه بقره آیه ۲۶۷

[۴] . تفسیر هدایت، ج ۱، ص: ۴۳۵

[۵] . وسائل الشیعه، ج ۹، ص ۴۶۷

کلمات کلیدی:

انفاق (fa/Question/List/?keyword=۱۹۹۹/)

مال (fa/Question/List/?keyword=۱۰۸۸/)

تصرف (fa/Question/List/?keyword=۶۲۶/)

تصرف بی اجازه (fa/Question/List/?/)
(keyword=۶۱۰۳۹)

انفاق با اموال (fa/Question/List/?/)
(keyword=۶۱۰۴۰)

من (fa/Question/List/?keyword=۲۳۶۳/)